

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/14/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613206805
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2613206805.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Martin Holíč, v právnej veci navrhovateľa: I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/X, P., zastúpeného advokátom: JUDr. Alojz Markech, Staničná 2329/41, Piešťany, proti odporkyni: C. G., nar. XX.XX.XXXX, T. XXX/XX, D., o zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 10. októbra 2013, č.k. 9C/50/2013-59, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa o zrušenie výživného (vyživovacej povinnosti) pre odporkyňu ako plnoleté dieťa. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal a vyslovil, že trovy konania na súdnom poplatku z predmetu konania znáša štát. Rozhodnutie odôvodnil s použitím ustanovení § 62 ods. 1, 3, § 75 ods. 2, § 78 ods. 2 Zákona o rodine vecne tým, že z vykonaného dokazovania vyvodil záver, že návrh nie je dôvodný. Súd vyhodnotil ako nemajúce oporu v zákone tvrdenie navrhovateľa, že je v rozpore s dobrými mravmi, aby aj naďalej po tom, ako odporkyňa dosiahla 26.-ty rok veku svojho života platil na ňu výživné z dôvodu jej štúdia na vysokej škole, ktoré štúdiom si táto predlžuje tým, že sa riadne nepripravuje na skúšky. Súd mal bez pochyb preukázané, že odporkyňa navštevuje 3. ročník denného magisterského štúdia na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe, odbor dejiny umenia. Školské povinnosti si plní dôsledne a jej študijné výsledky možno hodnotiť ako výborné. Skutočnosť, že dosiahla 26 rokov, nemá žiadny vplyv na plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči nej. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom trvá dovtedy, pokiaľ dieťa nie je schopné sa samo živiť. Táto schopnosť závisí od toho, kedy sa dieťa stáva spôsobilým uhrádzať svoje odôvodnené potreby z odmeny za vlastnú prácu takej povahy, ktorá zodpovedá jeho fyzickým a duševným predpokladom a potrebám spoločnosti. Zdôraznil, že povinnosť rodiča vyživovať dieťa, ktoré študuje a pripravuje sa na svoje povolanie trvá do času, kým dieťa neukončí štúdiom, čo v danom prípade je magisterské denné štúdiom. Odporkyňa sa pripravuje na svoje budúce povolanie štúdiom na vysokej škole v dennej forme, a teda je povinnosťou navrhovateľa si plniť voči nej vyživovaciu povinnosť. Z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti je úplne bezvýznamné, či si odporkyňa štúdiom na vysokej škole predlžuje alebo nepredlžuje. Zdôraznil, že v prejednávanej veci je bez pochyb, že plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni nie je plnením, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Odporkyňa nie je schopná sama sa živiť, a preto súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 O.s.p. a odporkyni, ktorá mala v konaní úspech, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si tieto trovy do vyhlásenia rozhodnutia nevyčísliła a zo spisu jej žiadne nevyplývajú Poukázal

na § 4 ods. 1 písm. g) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch podľa ktorého sú od poplatku oslobodené súdne konania vo veciach vzájomnej výživovacej povinnosti rodičov a detí.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a ako odvolacie dôvody uviedol, že súd nedostatočne vykonal dokazovanie a nesprávne vec posúdil. Súd prvého stupňa síce dospel na základe vykonaných dôkazov a skutkových zistení k určitým záverom, na základe čoho návrh zamietol, ale rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že odporkyňa v úvode pojednávania súhlasila so zrušením výživného, až neskoršie svoj názor zmenila. Súd vzal v úvahu vyjadrenia odporkyne bez toho, že by skúmal vykonaním ďalších dôkazov opodstatnenosť a pravdivosť všetkých jej tvrdení. Súd nevykonal dôkazy, ktorými by skúmal riadne plnenie študijných povinností odporkyne a na druhej strane nevzal do úvahy všetky vyjadrenia a dôkazy navrhovateľa. Zdôraznil, že štandardná dĺžka jednodoborového nadväzujúceho štúdia dejiny umenia študentov prijatých v školskom roku 2011 je na stránke FFUK v Prahe uvádzaná v časti študijný plán jednodoborového nadväzujúceho magisterského štúdia, pričom štandardná dĺžka štúdia sú 2 roky a nie 3. Takisto je uvedená v informačnom systéme v popise akreditovaných odborov a ich štandardnej dĺžky. Súd sa v konaní nezaoberal náležite ani so skutočnosťou, že odporkyňa dovŕšila 26. rok veku. Neskúmal u odporkyne za akých okolností, kedy a prečo nezískala plný počet kreditov, prečo nevykonala všetky skúšky, nakoľko z tohto dôvodu nemohla odovzdať a obhájiť diplomovú prácu, vykonať štátnice a úspešne ukončiť magisterské štúdium štandardne v 2. roku štúdia. Súd nemal preukázané a neskúmal, že by odporkyňa začala písať diplomovú prácu, koľkokrát a v akom rozsahu mala konzultácie so svojím konzultantom. Odporkyňa síce predložila doklad o tom, že je zapísaná do 3. ročníka magisterského štúdia s dátumom 23.09.2013, ale podľa názoru navrhovateľa bolo potrebné súdom požiadať FFUK v Prahe o potvrdenie hore uvedených skutočností. Podľa zistenia navrhovateľa odporkyňa totiž nie je vedená na oficiálnych stránkach FFUK v Prahe v zozname študentov 3. ročníka magisterského štúdia. Dokonca v informačnom systéme sa nenachádza vôbec, pričom v minulosti v ňom ako študentka figurovala. Ide o nové zistenie a dôkaz, ktorý treba jednoznačne súdom preveriť dožiadaním na VŠ. Štúdium odporkyne nie je možné hodnotiť ako výborné, tak ako to urobil súd prvého stupňa bez toho, že by sa zaoberal dôsledne otázkou vypracovania a odovzdania diplomovej práce. Vzhľadom na všetky skutočnosti je v rozpore s dobrými mravmi, aby odporkyňa požadovala naďalej platenie výživného od otca. Až po doplnenom dokazovaní zistením rozhodných skutočností dožiadaním na FFUK v Prahe o účasti odporkyne na prednáškach, cvičeniach a získaných kreditoch, potvrdení o tom, na aké skúšky a kedy sa odporkyňa vôbec prihlásila, ktoré skúšky a kedy vykonala, vyjadrením, či sa odporkyňa vôbec prihlásila na štátnice, vyjadrením o počte konzultácií odporkyne s konzultantom k diplomovej práci a či vôbec odporkyňa v stanovenom termíne mala vypracovanú a odovzdanú diplomovú prácu a po zistení termínu odovzdania diplomovej práce je možné urobiť súdom objektívny záver o prístupe odporkyne k štúdiu, ako aj o tom, či ide o výborného študenta, teda aj záver, či je konanie odporkyne v súlade s dobrými mravmi. Súd má z vlastnej iniciatívy vykonať aj ďalšie dôkazy účastníkmi nenavrhnuté za účelom zistenia rozhodných skutočností pre objektívne rozhodnutie veci. Odporkyňa pred súdom účelovo uviedla niektoré skutočnosti, ktoré nie sú zhodné s realitou. Podľa názoru navrhovateľa konečnou prípravou na povolanie nie je podmienkou mať ukončený druhý stupeň vysokoškolského štúdia. Žiť sa môže človek aj po ukončení stredoškolského alebo prvého stupňa vysokoškolského štúdia. Ak si odporkyňa neustále predlžuje štúdium, nedá sa to považovať za nepripravenosť na zamestnanie. Navrhovateľ neupiera dcére právo výberu školy, avšak vzhľadom na všetky skutočnosti, náklady na štúdium v Prahe, považuje takéto rozhodnutie navrhovateľky za iracionálne. Poukázal na to, že v minulosti odporkyňa navrhovateľa nekontaktovala, keď mu mala oznámiť zmenu v štúdiu, tzn. že neukončí bakalárske štúdium štátnou skúškou v riadnom termíne v mesiacoch máj - jún 2010, ale až v januári 2011. Až po liste otca sa odporkyňa prihlásila na úrad práce ako oznámenie o prijatí na štúdium na vysokej škole do Prahy požiada o zvýšenie výživného na 370,- Eur, čomu bolo vyhovené zo súdu čiastočne, a mala prisúdené 300,- Eur mesačne. Závery súdu o zlom zdravotnom stave odporkyne sa opierajú len o vyjadrenia odporkyne a prevažne len o konštatovanie ošetrojúceho lekára, pričom nie sú podložené aktuálnym vyšetrením odborného lekára, resp. znalcom. Diagnózu, na ktorú sa odvoláva odporkyňa, tzn. Baretov pažerák, je ochorenie, u ktorého sa progresii dá predísť, pravidelným sledovaním a obmedzením rizikových potravín a faktorov, ako konzumácia alkoholu a fajčenie. Diétu či alergiu má minimálne 50% populácie, z ktorých prevažná časť napriek tomu riadne pracuje. To, že odporkyňa na oko nevidí, nik jednoznačne nepreukázal. Odporkyňa predložila súdu len kópie záznamov z návštev lekárov prevažne staršieho dáta predchádzajúceho obdobia. Súd neskúmal ani to, ako a koľko prispieva matka odporkyne mesačne na výživu plnoletej C., nakoľko výživovacia povinnosť voči

odporníci má aj matka. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd vec nesprávne právne posúdil. Zdôraznil, že on žije usporiadaným rodinným životom, má stabilné zamestnanie, za prácou dochádza denne autom do Nového Mesta nad Váhom, snaží sa vyjsť v ústrety požiadavkám zamestnávateľa, nakoľko si chce zamestnanie udržať vzhľadom na ekonomickú krízu. Má však zhoršený zdravotný stav, lieči sa na vysoký krvný tlak a má aj iné zdravotné ťažkosti, nevie odhadnúť, dokedy bude môcť pracovať v takomto pracovnom nasadení. Negatívne vyjadrenia odporkyne na jeho adresu sú účelové, v snahe zavádzať a ovplyvniť súd. Aj v minulosti sa ho snažila ako otca spochybníť, len aby nepriamo ovplyvnila súd, okrem iného, napr. napadla pravosť písomností, ktoré boli súdu v minulosti predložené, napriek tomu, že tieto boli súdom riadne akceptované. Poukázal aj na to, že na pojednávaní na otázky právneho zástupcu reagovala podráždene a neeticky, v dôsledku čoho bola sudkyňou upozornená na slušné správanie. Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na doplnenie dokazovania a nové rozhodnutie vo veci.

Odporkyňa odvolanie nepodala. K doručenému odvolaniu podala písomné vyjadrenie, ktorým navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť. Súd návrh zamietol na základe vyvodeného právneho záveru, že návrh je nedôvodný a tvrdenie navrhovateľa vyhodnotil ako nepravdivé, nedôvodné a nemajúce oporu v zákone. Všetky doklady týkajúce sa jej štúdia boli súdu predložené k nahliadnutiu v origináli, napr. index, potvrdenie o návšteve školy a výpis študijných výsledkov, ktoré sudkyňa sama preverila, pričom fotokópie indexu, výpisu študijných výsledkov, originál potvrdenia o návšteve školy priložila k súdnemu spisu. Štandardná dĺžka denného magisterského štúdia je 2 až 3 roky, až po uplynutí 3 rokov platia študenti poplatky za predĺženie štúdia. I z tohto je zrejmá náročnosť školy. Keďže ide o náročnú školu a taktiež z dôvodu zdravotných obmedzení, nemá možnosť si popri štúdiu finančné prostriedky privyrobiť. Poukázala na to, že navrhovateľ si výživné voči nej neplní riadne a včas. V minulosti jej navrhovateľ upieral právo výberu vysokej školy, už od začiatku bakalárskeho štúdia dokonca i samotné štúdium, vyjadrením, že aj on chce konečne žiť. Bolo pre ňu mimoriadne ťažké ísť študovať s vedomím, že sa nemôže spoľahnúť na to, či vôbec bude môcť doštudovať z dôvodu neochoty platenia výživného otcom. Naťahovanie súdneho procesu, neustále napádanie jej osoby aj advokátom navrhovateľa počas súdnych procesov, jej zdravotný stav len zhoršujú. Pokiaľ odporca tvrdí, že na začiatku pojednávania súhlasila so zrušením výživného, až neskôr názor zmenila, je zavádzajúce. Nikdy nebola na súdnom pojednávaní, neskúsená a pod stresom a tlakom sa pomýlila, lebo zle pochopila otázku. Ihneď sa však opravila, a preto toto tvrdenie je zbytočné a neopodstatnené. Snahou navrhovateľa i jeho advokáta nie je dopátrať sa pravdy, ale zámerne predlžovať súdny proces, pričom rozhodnutie súdu je spravodlivé a šetrenie náležitostí potrebných k vyneseniu rozsudku bolo dostatočne preverené a prešetrené. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že nie je vedená na oficiálnych stránkach FFUK v Prahe v zozname študentov 3. ročníka magisterského štúdia a že sa nenachádza v informačnom systéme školy, pričom ide o nové zistenia, tieto treba preveriť, jeho tvrdenia sú nepravdivé. Navrhovateľ týmto tvrdením spochybňuje nielen jej štatút študenta, ale aj dôveryhodnosť originálnych dokladov, predložených na súdnom pojednávaní. Webové stránky, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva, uvádza ich ako nový dôkaz hodný preverenia sú určené pre verejnosť. Prihlasovanie ku skúškam, k sledovaniu svojich študijných výsledkov a prihlasovanie sa na predmety a pod. využívajú všetci študenti Univerzity Karlovej v Prahe vo forme študentského informačného systému, ktorý je prístupný len študentom a profesorom. K prihláseniu sa do tohto systému je potrebné univerzitné meno a vlastné heslo. Práve výpis známok, ktorý predložil na súde, bol z uvedeného programu a slúži v podstate ako žiacka knižka. Navrhovateľ nerozumie chodu vysokoškolského systému a oháňa sa chabými a laickými argumentmi posťahovanými zo všeobecných webových stránok. Je smiešne, že po predložení všetkých náležitostí na súde navrhovateľ vôbec spochybňuje, že je študentkou na FFUK v Prahe. Týmto spochybňuje i kompetentnosť súdu, keď pokladá verejné webové stránky za dôveryhodnejší dôkaz. Aj otázka diplomovej práce bola na súdnom pojednávaní prejednaná v plnej spokojnosti navrhovateľa i advokáta, nemali ďalšie otázky k uvedenej téme. Sám súd považoval dokazovanie za dostatočné, overenie originálov bolo vykonané a ďalšie overovanie zo strany advokáta navrhovateľa zavádzajúce a nadbytočné. Obaja mali možnosť, tzn. advokát aj navrhovateľ nahliadnuť do originálov, v spisoch sú založené overené fotokópie aj originály, všetky otázky boli zodpovedané, dokazovanie bolo úplné a dostatočné. To, že navrhovateľ ako otec tvrdí, že konečnou prípravou na povolanie nie je podmienkou mať ukončený 2. stupeň vysokoškolského štúdia a žiť sa môže aj po ukončení stredoškolského štúdia alebo ako bakalárka, samé hovorí za seba, aký má vzťah k nej, tzn. neželá si, aby doštudovala akúkoľvek školu, ide mu vyslovene iba o peniaze. Podľa navrhovateľa nik, kto poberá výživné, nesmel študovať vysokú školu. Od začiatku jej štúdia bol

navrhovateľ proti tomu, aby vôbec nejakú vysokú školu navštevovala z dôvodu platenia výživného a vyjadril sa, že aj on chce konečne žiť. Toto je dôvod aj terajšieho návrhu a aj odvolania. Opätovne zdôraznila, že do školy nastúpila vo veku 7 rokov, a nie 6 rokov. Dôvodom takto o rok posunutého nástupu na základnú školu bolo vyjadrenie lekárov, ktorí doporučili napriek jej psychickej vyspelosti, aby posunula školskú dochádzku o rok, počas ktorého cvičila so silnou tupozrakosťou ľavého oka a nosením okluzoru na pravom skle okuliarov. Ďalej počas štúdia na základnej škole sa dĺžka základnej školy zmenila z 8 na 9 rokov, čím opäť nastalo predĺženie štúdia o ďalší rok. Navrhovateľ o posunutí jej školskej dochádzky vie, ale vo svojom návrhu o zrušení výživného túto dôležitú otázku zamlčal. Po náročnom štúdiu v Bratislave na ÚK, ktoré ukončila vykonaním štátnej skúšky 17.01.2011 bola vďaka úspešným prijímacím pohovorom prijatá na magisterský stupeň štúdia na 3 univerzity, a to Karlovu univerzitu v Prahe, na Univerzitu Komenského v Bratislave, aj na Trnavskú univerzitu. Kvalitu jej učenia potvrdzuje skutočnosť, že keď bola prijatá na 3 školy súčasne, nie ako tvrdí navrhovateľ, že má zlé výsledky, jeho tvrdenie si odporuje, lebo zlého žiaka neprijmú na 3 vysoké školy z bakalárskeho na magisterské štúdium a ešte k tomu na 2 najprestížnejšie vysoké školy. Na súdnom pojednávaní predložila výpis študijných výsledkov a výkaz o štúdiu na vysokej škole. Z celkového počtu 120 kreditov, ktoré sú potrebné k pripusteniu k štátniciam, získala 105 kreditov, pravidelne navštevuje študovňu v knižniciach, knihy sú vydávané v malých nákladoch, sú špecifické pre určité zameranie, často sa nedajú požičať z knižnice, takže musí ich študovať a dohľadávať informácie priamo v knižnici. Je však šťastná, že môže študovať na tejto prestížnej a vysnenej škole a študovať to, čo je zároveň jej koníčkom. Zo Slovenska je vo svojom ročníku jediná. Spochybňovanie jej zdravotného hendikepu, že nevidí na jedno oko navrhovateľom, pretože o tomto vie už celé desaťročie, je to vrodené ochorenie. Bola liečená už ako dieťa na očnom oddelení v nemocnici. Okrem toho má nevyliciteľnú chorobu Baretov pažerák. Jedlo si musí pripravovať, čo ju stojí viac času i peňazí. Z jedál na menze má žalúdočné problémy. Na pojednávaní však predložila lekárske správy o svojom zhoršujúcom sa stave od šiestich lekárov. V týchto potvrdeniach sa mohol navrhovateľ a jeho advokát dočítať o jej ďalších zhoršujúcich sa zdravotných problémoch, ako je astma, alergia, Baretov pažerák, únavový syndróm, ako aj odporúčanie kompetentných lekárov o nutnosti podporovať jej zdravotný stav vitamínmi, podpornými prostriedkami, diétou z dôvodu Baretovho pažeráka, o neprepínaní svojich síl a kludový režim. V prípade zvýšeného výkonu dostáva horúčky. Nevie z akého dôvodu navrhovateľ spomína fajčenie a alkohol, nakoľko okrem toho, že zo zdravotného dôvodu má tieto veci zakázané, nikdy k nim neinklinovala. Z hľadiska stravovania potrebuje kvalitnú a výživnú stravu, nemôže si dovoliť jesť hocičo. Zelenina, ovocie a chudé mäso sú drahé záležitosti. Lacné varenie doma by bolo, ak by mohla zjesť hocičo. Okrem toho má výdaje aj na lieky. Jej zdravotný stav nebol predmetom prejednávania na súde prvého stupňa, veď sa nejednalo o zníženie výživného, ale o jeho zrušenie. Neprekvapuje ju však, že navrhovateľ si teraz zaumienil zisťovať jej zdravotný stav a neučinil tak pri súdnom pojednávaní. Ide mu o prietahy vo výživnom. Čo sa týka jej matky, jej zárobok sa nezmenil. Celé roky pracuje stále na tej istej pozícii, v tej istej práci, za taký istý plat. Ak by navrhovateľ žiadal o predloženie potvrdenia na súde, dostal by ho. Matka predložila originál potvrdenia z práce o svojom zárobku a navrhovateľ opäť chcel ďalší originál, ktorý by overil predložený originál, čo konajúca sudkyňa zamietla. Matka jej prispieva na štúdium v takej miere, v akej je schopná v rámci svojich malých finančných možností. Navrhovateľ má však neporovnateľne vyšší plat ako jej matka, pričom na súde nepredložil svoj zárobok, a teraz chce prešetrovať zárobok jej matky. Súd vo veci rozhodol kompetentne, úplne a spravodlivo, všetky náležitosti a požiadavky ako zo strany súdu, tak i zo strany advokáta navrhovateľa, boli prešetrené a rozsudok súdu je spravodlivý.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobnou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej ako včítane závislého výroku o náhrade trov konania je vecne správny a sú splnené podmienky na jeho potvrdenie.

Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľ návrhom podaným na súd prvého stupňa 04.07.2013 sa domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni určenej rozsudkom Okresného súdu Senica, sp. zn. 6C/61/2011-50 zo dňa 09.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave,

sp. zn. 24Co/62/2012-93 zo dňa 28.03.2012, ktorým súd rozhodol o zvýšení výživného zo sumy 4.500,- Sk mesačne na 300,- Eur mesačne s účinnosťou od 08.09.2011. Návrh v podstate odôvodnil s tým, že odporkyňa neukončila vysokoškolské štúdium v Prahe v štandardnej dĺžke štúdia, platenie výživného po dovŕšení 26. roku veku odporkyne by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Preto navrhol, aby súd jeho vyživovaciu povinnosť k odporkyni zrušil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, pričom preskúmané rozhodnutie i náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vo veci samej odôvodnil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne, podrobné a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samej sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Minimálne výživné podľa tohto ustanovenia činí od 01.07.2011 26,- Eur. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V zmysle § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Odvolací súd zotrváva na svojom názore vyslovenom v rozsudku 24Co/62/2012-93 zo dňa 28.03.2012 (ktorým bolo rozhodnuté o výživnom pre odporkyňu od navrhovateľa) že po ukončení samotného bakalárskeho stupňa vysokoškolského štúdia, za situácie keď dieťa má predpoklady a schopnosti na to, aby absolvovalo úplné vysokoškolské vzdelanie i vo vyššom stupni magisterského štúdia v rovnakom odbore, ako tomu bolo i v danom prípade, nie je možné považovať dieťa za schopné samo sa živiť. Získanie bakalárskeho stupňa vysokoškolského vzdelania nespôsobillo preto zánik vyživovacej povinnosti rodičov k navrhovateľke (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu preto i za danej situácie trvá. Navrhovateľka pritom vierohodným spôsobom osvetlila prečo ukončila bakalárske štúdium na UK v Bratislave v predĺženom termíne. Rovnako relevantnou nie je ani tá námietka odporcu, že keďže navrhovateľka mohla pokračovať v štúdiu na vysokej škole na území Slovenskej republiky, nie je povinný on znášať zvýšené náklady na štúdium v zahraničí. Je nesporné a všeobecne známou skutočnosťou, že štúdium na Karlovej univerzite v Prahe má vyšší kredit ako štúdium na ktorejkoľvek z vysokých škôl na území Slovenskej republiky. Je teda dôvodné tiež predpokladať, že absolvent štúdia Karlovej univerzity v Prahe získa možnosť lepšieho uplatnenia sa v praxi zamestnania sa vo vyštudovanom odbore. Je preto v záujme dieťaťa, ak má na to schopnosti i možnosti, umožniť mu štúdium na vysokej škole s vyšším kreditom.

Od uvedeného rozhodnutia nedošlo k takej skutočnosti ani zmene pomerov, v dôsledku čoho by bolo možné konštatovať, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa voči odporkyni netrvá, tzn. že by zanikla. Naopak odporkyňa v štúdiu pokračuje, nie je schopná sa sama živiť, preto vyživovacia povinnosť navrhovateľa k nej trvá.

Čo sa a týka námietky, týkajúcej sa rozporu s dobrými mravmi, tzn. že plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa by už bolo v rozpore s dobrými mravmi - toto v konaní preukázané nebolo. Vo všeobecnosti možno o dobrých mravoch hovoriť ako o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel (noriem) spoločnosti, všeobecne uznávaných a činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno preto označiť za činnosť proti dobrým mravom (contra bonus mores).

Podľa komentára k § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať len v prípade, ak pre to existujú dôvody na strane oprávneného. Predpokladá sa teda také správanie oprávneného voči povinnému, ktoré spôsobí stratu práva priznať výživné. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti a tolerancie, poctivosti a dôvery. Súd tieto princípy vždy musí skúmať v kontexte daného individuálneho prípadu, konania účastníkov a v súslednosti ich úkonov v čase a mieste. Zákon presne nešpecifikuje, kedy ide o rozpor s dobrými mravmi a kedy nie. Z dostupnej judikatúry možno usudzovať, že nestačí len obyčajná nevďačnosť, prípadne nezáujem dieťaťa o rodiča. Vyžaduje sa také správanie, ktoré svojou intenzitou a závažnými dôsledkami je možné objektívne posúdiť ako porušovanie dobrých mravov. Posúdenie toho či ide o porušenie dobrých mravov alebo nie je v konečnom dôsledku na rozhodnutí súdu.

Dobrymi mravmi rozumie aj ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. Týmto normám zásadne neodporuje, ak výživou povinný rodič si plní vyživovaciu povinnosť voči plnoletému dieťaťu aj po 26. roku života dospelého dieťaťa.

Plnenie si vyživovacej povinnosti rodiča je zákonnou povinnosťou, ktorá vyplýva priamo zo Zákona o rodine (§ 62). Jej neplnenie je zo zákona vymožitelným nárokom.

Z obsahu spisu je zrejmé, že medzi účastníkmi je napätý vzťah práve z dôvodu, že navrhovateľovi sa zdá plnenie výživného pre odporkyňa už neprímerane dlho, pričom odporkyňa na tomto výživnom trvá, keď má záujem štúdium ukončiť a sama nie je schopná sa živiť. Z konania a chovania sa odporkyne však nevyplývalo nič, čo by mohlo mať za následok zánik vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči nej, tzn. také konanie, ktoré vo vzťahu k navrhovateľovi je v rozpore s dobrými mravmi.

V zmysle § 132 Občianskeho súdneho poriadku dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivosti prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právny predpisom obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach bolo v konaní dostatočným spôsobom preukázané, že návrh navrhovateľa je voči odporkyni v celom rozsahu nedôvodný.

Napokon odvolateľ namieta nedostatočné vykonanie dokazovania súdom prvého stupňa.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

V zmysle § 205a O.s.p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnuté pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Každého z účastníkov teda zaťažuje dôkazné bremeno preukázania svojich tvrdení pod následkom neunesenia dôkazného bremena. Navrhovanie dôkazov má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1). Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v návrhu a vo vyjadrení odporcu. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom (v spojitosti s dôkaznou povinnosťou) rozumieme zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V sporovom konaní platí dispozičná a prejednáca zásada. Účastníci (na oboch procesných stranách) sú v ňom povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti a označia dôkazné prostriedky (viď § 101 ods. 1 O.s.p.). Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.) a nie účastníkov konania.

Súd prvého stupňa sa riadil ust. § 120 O.s.p., dokazovanie, ktoré navrhli účastníci vykonali, účastníkov poučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a dokazovanie ukončil. Postupom súdu účastníkom nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Pokiaľ navrhovateľ chcel vykonanie ďalších dôkazov, mal ich navrhnúť pred súdom prvého stupňa, nemožnosť ich navrhnutia a uplatnenia pred súdom prvého stupňa žiadnym spôsobom nielenže nepreukázal, ale ani netvrdil.

S prihliadnutím na uvedené, bolo potom dôvodným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa, ako vecne správny s použitím § 219 O.s.p. potvrdil.

V odvolacom konaní plne úspešnej odporkyňi vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania, ale nakoľko si odporkyňa návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila, nebola jej ich náhrada odvolacím súdom priznaná.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.